

Başvuru Numarası : 2021/701
Toplantı Tarihi/Sayısı : 20.10.2021/2
Karar Numarası : 2021/260
Başvuran : ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, konut kiralama sektöründe görev yapmakta olan başvuranın iş yerinin polis memurları tarafından yasa dışı işlemlerle kapatıldığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesinde yer alan bilgi ve belgelere göre başvuran:

a) ...konut kiralama sektöründe çalıştığını, iş yeri açma ve çalışma ruhsatının olduğunu, bu durumun Edirne İl Emniyet Müdürlüğünde görev yapan polis amirleri tarafından da bilindiğini, ağabeyi ... ile önceden husumeti olan polis memurlarının evine zorla girerek iş yerinin kapatılacağını söylediklerini, kendisini tehdit ettiklerini, polis amirleri tarafından sahte belge hazırlanarak işyerinin kapatıldığını;

b) Polis memurlarının tehdit, konut dokunulmazlığının ihlali, görevi kötüye kullanma, resmi belgede sahtecilik suçlarını işlediklerini iddia etmektedir.

3. Başvuran, polis memurlarından şikayetçi olduğunu ve şikayetin incelenmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesine göre: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*"

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesine göre: "*(1) Kurumun görev ve yetkileri şunlardır... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek...*"

7. Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesine göre: "*...(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz...*"

8. 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun "Kamu davasını açma görevi" başlıklı 170'inci maddesine göre: "(1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler..."

9. Mezkur Kanun'un "İddianamenin kabulü ve duruşma hazırlığı" başlıklı 175'inci maddesine göre: "(1) İddianamenin kabulüyle, kamu davası açılmış olur ve kovuşturma evresi başlar..."

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesine göre: "(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hakimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

11. Yönetmelik'in "İşleme konulmayacak başvurular" başlıklı 45'inci maddesine göre: (1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlere ilişkin başvurular ile aşağıdaki başvurular işleme konulmaz: a) Kurumun görev alanı içerisine girmeyen başvurular, b) Hakkın kötüye kullanılması niteliğindeki başvurular, c) Dava konusu olmuş başvurular."

12. Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" kenar başlıklı 48'inci maddesinde: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir."

(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır." hükmü yer almaktadır.

13. Yönetmelik'in "Ön inceleme üzerine verilecek kararlar" kenar başlıklı 49'uncu maddesine göre: "(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir."

14. Yönetmelik'in "İncelenemezlik kararı" kenar başlıklı 66'ncı maddesine göre: "(1) Kurum ön inceleme aşamasında; Kurumun görev alanına girmeyen yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ve Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlere yönelik olan, Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olan, belli bir konuyu içermeyen, Kanuna göre başvuruda bulunması gereken bilgiler yer almayan, ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar görmeyen başvurulara ilişkin incelenemezlik kararı verir."

15. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" kenar başlıklı 67'nci maddesine göre: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve

kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

17. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde:“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”;“(g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”;“(i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

18. ...'de konut kiralama sektöründe çalıştığını, iş yeri açma ve çalışma ruhsatının olduğunu, bu durumun ... İl Emniyet Müdürlüğünde görev yapan polis amirleri tarafından da bilindiğini, ağabeyi ... ile önceden husumeti olan polis memurlarının evine zorla girerek iş yerinin kapatılacağını söylediklerini, kendisini tehdit ettiklerini, polis amirleri tarafından sahte belge hazırlanarak iş yerinin kapatıldığını, polis memurlarının tehdit, konut dokunulmazlığının ihlali, görevi kötüye kullanma, resmi belgede sahtecilik suçlarını işlediklerini iddia etmektedir. Başvuranın ileri sürdüğü eylemler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda suç olarak öngörülmekte olup konuyla ilgili olarak, 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununda kamu davası açma görevinin Cumhuriyet savcısına ait olduğu, Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma evresinde toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde iddianame hazırlandığı, hazırlanan iddianamenin kabul edilmesi ile kamu davası açılarak yargılama sürecinin başladığı ifade edilmektedir. Anılan suçlar hakkında yargılama yapmakla görevli makam mahkemelerdir. Bu çerçevede "yargı yetkisinin kullanılması" kapsamında kalan başvuruda yer alan iddialar hakkında Kurumun işlem tesis etme olanağı bulunmamaktadır.

19. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar İş Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre Kuruma yapılan başvuruların “Kurumun görev alanına girip girmediği” de ön inceleme aşamasında incelenmesi gereken hususlardandır. Öte yandan mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında “Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmü bulunmaktadır.

Başvurunun 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilmeyeceği, resen inceleme yapabileceği insan hakları ihlaline ilişkin bir başvuru niteliği taşımadığı, Kurumun ileri sürülen iddialar hakkında yargılama yapma görevini haiz olmadığı; bu sebeplerle Kurumun görev alanına girmediği açıktır.

20. Yukarıda anılan mevzuat çerçevesinde Kurumun görev alanına girmeyen ve ön inceleme şartlarını taşımayan başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
  2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
  3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 20.10.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Alişan TIRYAKI

II. Başkan

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Zennure BER
Kurul Üyesi

